

Opvoeden vanuit verbinding

Want opvoeden doe je samen

Opvoeden vanuit verbinding

Saskia van der Velde

Voor jullie
Lief, bijzonder kind
Je bent niet moeilijk, lastig of speciaal
Je bent gewoon jij, bijzonder zoals je bent
Opmerkingen en een oordeel hebben,
dat kunnen we allemaal
Maar van zo'n bijzonder kind houden,
dat kunnen er maar een paar.
Jullie trotse mama

Eerste druk 2016

Schrijver: Saskia van der Velde
Afbeelding omslag: Michael Brown
ISBN: 9789402147988
© 2016 Saskia van der Velde

Inhoud

INLEIDING

Opvoeden	11
Andere kijk op opvoeden	13

DEEL 1

Slapen	17
Hulpverlening	21
Symbolische waslabeltjes	23
Achterliggende betekenis van gedrag	24
Oordelen over gedrag	26
Erkenning	29
Innerlijke conflicten	31
Onvoorwaardelijk ouderschap	35
De gevolgen van een time-out	37
De eerste stap tot verandering	39
Natuurlijk ontstaan ritueel	41
Leren luisteren naar wat ze niet zeggen	43
Kinderen weten zelf de beste oplossing	45
De helende werking van vervulde behoeften	46
Mama tanken	47

DEEL 2

Opvoeding is per definitie een conflict	51
Gelukkig, hij heeft 'gewoon' ADHD!	53
Opvoedingsconflict: een verschil in behoefte	54
Het aannemen van een onechte rol	56
Emotieloos-boos	58
Communiceren vanuit verbinding	59
Vershil in communiceren binnen de opvoeding	61
Winnaars en verliezers	64

DEEL 3

De geboorte van een moeder	67
Ook moeders zijn net mensen	69
Sometimes I open my mouth	71
Controle door machtsuitoefening	73
Van wie is het probleem	75
Verantwoordelijkheid geven	77

DEEL 4

Schuld	83
Opvoedingsparadigma	85
Ouders en opvoeders: macht, gezag of autoriteit?	89
Waar is de autoriteit van vroeger gebleven?	91
Macht: onderdrukking in de opvoeding	93
Ouders in meervoud	95
Wanneer iedereen iets denkt, maar niemand doet	97
Pedagogische ontwikkelingen	101

KLEINE VERANDERINGEN

Samen groeien	105
De kunst van het 'houden van je mond'	108
Onvoorspelbaar vanzelfsprekend	110

LITERATUUR

115

Vanuit
verbinding is
het conflict van
opvoeden toch vooral elkaar
begrijpen

Tom van Zuuren

Inleiding

Opvoeden

Wat is opvoeden nou eigenlijk? Opvoeden is het maken, het 'voeden' van kinderen tot zelfstandige, zelfredzame volwassenen die we volgens onze eigen identiteit bepaalde normen en waarden willen meegeven. Zodat ze straks als competente burgers de maatschappij in gaan. Toch?

Maar hoe 'maak' je deze?

Moeten kinderen wel gemaakt worden? Is het niet zo dat kinderen, hoe klein ook al wezens zijn met eigen gedachten, gevoelens, behoeften en wensen? En dat ze alleen maar hoeven te groeien, naar dat wat ze al zijn?

Ik ben erachter gekomen, dat kinderen zelf heel goed weten wat goed voor ze is. Dat ze ons als opvoeders nodig hebben om zichzelf te ontwikkelen tot zelfstandige en zelfredzame personen en dat ze daarbij grenzen, liefde en aanmoediging nodig hebben om een veilige omgeving te creëren waarin ze zichzelf het beste kunnen ontwikkelen. En dat dit niet werkt wanneer dit vanuit een machtsverhouding, een ongelijke positie gebeurt.

Voel eens wat de bekende: "Omdat ik het zeg!" met je doet? Maakt die opmerking, dat je het ook daadwerkelijk wil gaan doen? Wellicht die ene keer, omdat er een mogelijke consequentie aan vast zit. Op dat moment handel je uit angst, maar zul je het een volgende keer uit jezelf doen?

Ik ben erachter gekomen dat wanneer je opvoedt vanuit verbinding, vanuit vertrouwen en respect een relatie mogelijk is waarin er echt contact met elkaar is en er oog is voor de behoefte van alle partijen, er niet alleen ruimte is voor overleg maar juist ook voor conflicten.

Pas als je kunt zijn wie je echt bent, kun je er ook voor een ander zijn. En kan die ander zich het beste ontwikkelen, zonder beperkt of onderdrukt te worden.

Hoe vaak horen we wel niet dingen als: "Het mooiste dat je kunt worden, ben je zelf?"

Als dat zo is, waarom behandelen we kinderen dan als maakbare wezens, die zo snel mogelijk in een normatief hokje moeten passen, al op de kleuterschool gescreend worden op 'afwijkend' gedrag en worden er interventies ingezet om onder dwang en manipulatie bepaald gedrag zo snel mogelijk af te leren zodat ze aan ons ideaalbeeld voldoen? Kinderen mogen dus niet zichzelf worden, ze moeten worden wie wij willen dat ze zijn.

Wanneer je opvoedt vanuit verbinding, ontstaat er een relatie waarin bij onvoorwaardelijke liefde grenzeloos is maar de opvoeding zeker niet. Een relatie waarin ruimte is voor conflicten en liefdevolle begrenzing zonder de noodzaak gebruik te hoeven maken van trucjes als straffen en belonen, of de noodzaak tot uitoefening van macht.

Een relatie waarbij oog is voor de behoeften van wat het kind nodig heeft, een gelijkwaardige relatie waarbij je als opvoeder verder kijkt dan het gedrag dat zichtbaar is: een relatie waarin je luistert, juist naar datgene wat er niet gezegd wordt. Een relatie waarbij je ook daadwerkelijk de behoefte achter opstandig gedrag kunt zien.